

Grozījumi:

MK 26.09.2017. noteikumi Nr.596 / LV, 198, 05.10.2017. / Stājas spēkā 06.10.2017.

MK 16.07.2019. noteikumi Nr.330 / LV, 146, 19.07.2019. / Stājas spēkā 20.07.2019.

MK 14.04.2020. noteikumi Nr.206 / LV, 74A, 16.04.2020. / Stājas spēkā 17.04.2020.

Citi ar valstī izsludināto ārkārtējo situāciju saistīti tiesību akti pieejami tematiskajā atvērumā "Covid-19" un "Covid-19 pašvaldībās". Skaidrojumi par ārkārtējo situāciju pieejami LV portāla tematiskajā atvērumā un žurnāla "Jurista Vārds" tematiskajā atvērumā (bezmaksas brīvpieeja).

Ministru kabineta noteikumi Nr. 866

Rīgā 2016. gada 20. decembrī (prot. Nr. 69 90. §)

Īstermiņa eksporta kredīta garantiju izsniegšanas noteikumi komersantiem un atbilstošām lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām

*Izdoti saskaņā ar Attīstības finanšu institūcijas likuma
12. panta ceturto daļu*

1. Noteikumi nosaka īstermiņa eksporta kredīta darījumu norēķinu garantiju izsniegšanas nosacījumus komersantiem un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajām sabiedrībām (turpmāk – saimnieciskās darbības veicēji) komercdarbību un lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību darbību regulējošo normatīvo aktu izpratnē.

2. Akciju sabiedrība "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – sabiedrība Altum) izsniedz garantijas, tai skaitā:

2.1. pārgarantiju – garantiju, ar ko sabiedrība Altum sedz daļu no cita garantiju vai apdrošināšanas sniedzēja eksporta kredīta darījumu zaudējumiem par tā sniegto garantiju vai apdrošināšanu;

2.2. kopgarantiju – garantiju, ar ko sabiedrība Altum sedz daļu no eksporta kredīta darījumu zaudējumiem, ko nesedz cits garantiju vai apdrošināšanas sniedzējs, ar to proporcionāli dalot kopējos zaudējumus;

2.3. virsgarantiju – garantiju, ar ko sabiedrība Altum sedz eksporta kredīta darījumu zaudējumus papildus tiem, kurus sedz cits garantiju vai apdrošināšanas sniedzējs.

3. Garantiju finansēšanai, sabiedrības Altum pārvaldības izmaksu segšanai, kā arī zaudējumu segšanai (prioritāri) izmanto Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2007.–2013. gada plānošanas perioda 2.2.1.4.1. apakšaktivitātes

"Atbalsts aizdevumu veidā komersantu konkurētspējas uzlabošanai" ietvaros atmaksāto publisko finansējumu 2 030 000 *euro* apmērā un 2004.–2006. gada Eiropas Savienības fondu plānošanas perioda 2.4.1. nacionālās programmas "Aizdevumi (t. sk. mikrokredīti) komercdarbības uzsākšanai" ietvaros atmaksāto publisko finansējumu 470 000 *euro* apmērā.

(MK 26.09.2017. noteikumu Nr. 596 redakcijā, kas grozīta ar MK 16.07.2019. noteikumiem Nr. 330)

4. Sabiedrības Altum pārvaldības izmaksas nosaka saskaņā ar sabiedrības Altum vadības izmaksu aprēķināšanas metodiku, ievērojot atbilstoši Attīstības finanšu institūcijas likumam izstrādāto programmas novērtējumu.

5. Garantijas izsniegšanas kārtību, garantijas prēmijas likmes apmēru un tās piemērošanas kārtību, garantijas periodu, garantijas segto eksporta kredīta zaudējumu samazināšanas pasākumus un šo zaudējumu atlīdzības apmēra aprēķināšanas un izmaksāšanas kārtību un debitoru parāda atgūšanas darbības nosaka saskaņā ar civiltiesiskajiem līgumiem, kas noslēgti starp sabiedrību Altum un saimnieciskās darbības veicējiem vai Latvijas Republikā reģistrētu kredītiestādi, vai ārvalstu kredītiestādes filiāli, kas finansē saimnieciskās darbības veicēju.

6. Garantijas summa vienam saimnieciskās darbības veicējam eksporta kredīta darījumiem ar vienu debitoru nav lielāka par 2 000 000 *euro* vai tā ekvivalentu citā valūtā pēc Eiropas Centrālās bankas noteiktā valūtas kursa garantijas izsniegšanas dienā.

7. Garantiju sniedz par eksporta kredīta darījumiem, kuru atlikto maksājumu termiņš nav garāks par 730 dienām, izņemot lauksaimniecības produktu eksporta darījumus, kuriem atlikto maksājumu termiņš nav garāks par 547 dienām.

(MK 26.09.2017. noteikumu Nr. 596 redakcijā, kas grozīta ar MK 16.07.2019. noteikumiem Nr. 330)

8. *(Svītrots ar MK 26.09.2017. noteikumiem Nr. 596)*

9. Garantiju sniedz Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra attiecīgajā reģistrā reģistrētam saimnieciskās darbības veicējam, kas eksportē preces vai pakalpojumus.

(MK 26.09.2017. noteikumu Nr. 596 redakcijā)

10. Garantiju sniedz par eksporta kredīta darījumiem, kuru debitors ir reģistrēts valstī, kas nav Eiropas Savienības dalībvalsts, izņemot Grieķiju līdz 2019. gada 31. decembrim, Amerikas Savienotās Valstis, Austrālija, Kanāda, Islande, Japāna, Jaunzēlande, Norvēģija vai Šveice.

(Grozīts ar MK 16.07.2019. noteikumiem Nr. 330)

11. Garantiju sniedz par eksporta kredīta darījumiem, kuru debitors ir reģistrēts Eiropas Savienības dalībvalstī, izņemot Grieķiju līdz 2019. gada 31. decembrim, Amerikas Savienotajās Valstīs, Austrālijā, Kanādā, Islandē, Japānā, Jaunzēlandē, Norvēģijā vai Šveicē, ar nosacījumu, ka garantiju izsniedz līdz 2022. gada 31. decembrim un tiek izpildīta viena no šādām prasībām:

11.1. saimnieciskās darbības veicējs atbilst Komisijas 2014. gada 17. jūnija Regulas (ES) Nr. 651/2014, ar ko noteiktas atbalsta kategorijas atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 26. jūnijs, Nr. L 187), 1. pielikumā noteiktajai sīkā (mikro), mazā vai vidējā saimnieciskās darbības veicēja definīcijai, un saimnieciskās darbības veicēja kopējais gada eksporta apgrozījums nepārsniedz 2 000 000 *euro* saskaņā ar pēdējā noslēgtā finanšu pārskata datiem;

11.2. eksporta kredīta darījumu atlikto maksājumu termiņš nav īsāks par 181 dienu, bet nepārsniedz šo noteikumu 7. punktā minēto termiņu.

(Grozīts ar MK 26.09.2017. noteikumiem Nr. 596; MK 16.07.2019. noteikumiem Nr. 330)

12. Garantija sedz līdz 90 % no eksporta kredīta darījumu zaudējumiem, ja tie rodas, iestājoties komerciālam riskam, kas ir saistīts ar vienu vai vairākiem šādiem notikumiem:

12.1. eksporta kredīta darījumu līguma vai cita darījuma akta patvaļīga laušana no debitora puses, ja privāts debitors patvaļīgi pieņem lēmumu pārtraukt vai izbeigt eksporta kredīta darījumu līgumu vai citu darījuma aktu bez leģitīma iemesla;

12.2. privāta debitora patvaļīgs atteikums pieņemt preces, uz kurām attiecas eksporta kredīta darījumu līgums vai cits darījuma akts, pēc piegādes veikšanas bez leģitīma iemesla;

12.3. privāta debitora vai tā galvotāja maksātnespēja;

12.4. saistību ilgstoša nepildīšana, ja privāts debitors un galvotājs nesamaksā parādu, kas izriet no eksporta kredīta darījumu līguma vai cita darījuma akta.

13. Garantija sedz līdz 95 % no eksporta kredīta darījumu zaudējumiem, ja tie rodas, iestājoties politiskam riskam, kas ir saistīts ar vienu vai vairākiem šādiem notikumiem:

13.1. publiskais debitors vai valsts neļauj pabeigt eksporta kredīta darījumu vai nesamaksā noteiktajā atliktā maksājuma termiņā;

13.2. notikums, ko debitors nevar ietekmēt vai kas ir ārpus tā atbildības jomas;

13.3. debitora izcelsmes valsts nenodod Latvijas Republikai naudas summas, ko ir samaksājis debitors;

13.4. ārpus Latvijas Republikas notiek nepārvaramas varas (*force majeure*) gadījums, kas varētu ietvert karam līdzīgus notikumus, ciktāl pret to ietekmi nav sniegta cita garantija vai apdrošināšana.

14. Sabiedrība Altum izmaksā garantijas segto eksporta kredīta darījumu zaudējumu atlīdzību ne agrāk kā 90 dienas pēc atlikto maksājumu termiņa kavējuma pirmās dienas.

15. Sabiedrība Altum garantijai piemēro prēmijas likmi, tai skaitā minimālo garantijas prēmijas apmēru, kas atspoguļo eksporta kredīta darījumu risku un ir aprēķināta, balstoties uz komerciāliem principiem.

16. Garantijas nepiešķir šādiem saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem:

16.1. ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process, tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpustiesas tiesiskās aizsardzības process, ir uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, tā saimnieciskā darbība ir izbeigta;

16.2. saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju ir nodokļu vai nodevu parādi, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā pārsniedz 150 *euro*.

17. Sabiedrība Altum savā tīmekļvietnē publicē informāciju par atbilstoši šo noteikumu 11. un 21. punktam sniegto garantiju izsniegšanas kārtību un noteikumiem.

(MK 14.04.2020. noteikumu Nr. 206 redakcijā)

18. Sabiedrība Altum nodrošina pārskata sagatavošanu iesniegšanai Eiropas Komisijā katru gadu līdz 31. jūlijam par garantijām, kas sniegtas atbilstoši šo noteikumu 11. un 21. punktam, ietverot informāciju par iepriekšējā gada laikā sniegto garantiju apjomiem, garantiju segtajiem eksporta kredīta darījumu apjomiem, garantiju prēmijas maksājumiem, garantiju atlīdzības pieprasījumiem un maksājumiem, atgūtajiem līdzekļiem un sabiedrības Altum vadības izmaksām garantiju izsniegšanai.

(MK 14.04.2020. noteikumu Nr. 206 redakcijā)

19. Šo noteikumu 11. punktā minētās garantijas sabiedrība Altum izsniedz pēc pozitīva Eiropas Komisijas lēmuma pieņemšanas par valsts atbalsta saderību ar Eiropas Savienības iekšējo tirgu.

20. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2009. gada 12. maija noteikumus Nr. 436 "Īstermiņa eksporta kredītu garantēšanas noteikumi" (Latvijas Vēstnesis, 2009, 85. nr.).

21. Līdz 2020. gada 31. decembrim sakarā ar Covid-19 izplatību valstī šo noteikumu 2. punktā minētās garantijas:

21.1. izsniedz, nepiemērojot šo noteikumu 10. un 11. punktā minētos ierobežojumus attiecībā uz debitora reģistrācijas valsti;

21.2. izsniedz, nepiemērojot šo noteikumu 16.2. apakšpunktā minēto kritēriju par nodokļu vai nodevu parāda, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāda, pieļaujamo apmēru;

21.3. neizsniedz, ja saimnieciskās darbības veicējam saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu (nodevu) parādnieku datubāzē pieejamo informāciju ir nodokļu vai nodevu parādi, tai skaitā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu parāds, kas kopsummā pārsniedz 1000 *euro* un tam nav piešķirts samaksas termiņa pagarinājums vai Valsts ieņēmumu dienests nav pieņēmis lēmumu par nokavēto nodokļu maksājumu labprātīgu izpildi;

21.4. neizsniedz, ja debitors, par kuru iesniegts pieteikums, nav veicis samaksu par saimnieciskās darbības veicēja eksportētajām precēm vai pakalpojumiem noteiktajā atlikto maksājumu termiņā, kas izriet no eksporta darījumu līguma vai cita darījuma akta, vai pēdējo triju mēnešu laikā ir kavējis maksājumus saimnieciskās darbības veicējam ilgāk par 30 dienām.

(MK 14.04.2020. noteikumu Nr. 206 redakcijā)

Ministru prezidents Māris Kučinskis

Ministru prezidenta biedrs,
ekonomikas ministrs Arvils Ašeradens